Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-02 Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1556 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 november 2015

Hierbij bied ik u het verslag aan van de Raad Algemene Zaken van 17 november 2015.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

kst-21501-02-1556
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2015

VERSLAG RAAD ALGEMENE ZAKEN VAN 17 NOVEMBER 2015

Voorbereiding van de Europese Raad van 17 en 18 december 2015

De Raad Algemene Zaken (RAZ) sprak over de voorbereiding van de agenda van de Europese Raad (ER) van 17-18 december 2015.

Migratie

Migratie kwam kort aan bod tijdens de RAZ. Het Luxemburgse voorzitterschap gaf aan dat er tijdens de Europese Raad van december inhoudelijk gesproken zal worden over migratie. De lidstaten stemden hiermee in.

Verenigd Koninkrijk

Met verwijzing naar de recente brief van de Britse premier Cameron aan de voorzitter van de Europese Raad over zijn wensen tot EU-hervorming (d.d. 10 november jl.), stelde het Verenigd Koninkrijk dat het inhoudelijk verloop van de besprekingen hieromtrent het tijdspad zal bepalen. Er heeft verder geen inhoudelijke discussie plaatsgevonden tijdens de Raad.

Economische en Monetaire Unie / Vijf Presidentenrapport

Ook stond de Raad kort stil bij de Economische en Monetaire Unie (EMU). Daarbij werd door één lidstaat gewezen op het belang om bij de Europese Raad ook te spreken over een Europese depositoherverzekering, waarvoor voor het einde van dit jaar een voorstel van de Commissie wordt verwacht.

De kabinetsappreciatie van de mededelingen en voorstellen van de Commissie inzake de EMU van
21 oktober jl., is uw Kamer op 6 november jl. toegekomen via een brief van de Minister van Financiën, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Economische Zaken (kenmerk BFB 2015–2258M).

Interne Markt

Er is tijdens de RAZ niet inhoudelijk over de Interne Markt gesproken.

Relaties met Rusland en situatie in Oekraïne

De Luxemburgse voorzitter Asselborn gaf aan dat tijdens de Europese Raad in december gesproken zal worden over de situatie in Oekraïne en de relaties met Rusland. Dit met het oog op de laatste ontwikkelingen. De lidstaten stemden in met de agenda.

Commissie Werkprogramma 2016

Tijdens de Raad blikte het Voorzitterschap terug op het proces van totstandkoming van het Commissie Werkprogramma (CWP) voor 2016. Het Voorzitterschap benadrukte het belang van goede betrokkenheid van de Raad bij de voorbereiding van het jaarlijkse CWP, op gelijke voet met het Europees parlement, zoals ook in het Interinstitutioneel Akkoord (IIA) Betere Regelgeving zijn beslag moet krijgen. Ook de Commissie zag de wijze van totstandkoming van het CWP2016 als een voorbeeld voor het totstandkomingsproces van het CWP in de toekomst. Het Voorzitterschap toonde zich eveneens tevreden over de inhoud van het CWP. Het Voorzitterschap prees de focus op hoofdzaken in het CWP, zoals vastgelegd in de Strategische Agenda. De vicevoorzitter van de Europese

Commissie Frans Timmermans presenteerde vervolgens de belangrijkste onderdelen van het CWP. Tegelijkertijd wees de Commissie er op dat er altijd nieuwe uitdagingen – zoals de aanslagen in Parijs – bij kunnen komen. Tijdens de RAZ van oktober bleek reeds dat het CWP de prioriteiten binnen de Raad weerspiegelt.

Rechtsstatelijkheid

De eerste rechtsstatelijkheidsdialoog in de RAZ verliep in een goede en open sfeer. In de inleiding benadrukte het Luxemburgse Voorzitterschap dat de Raad een belangrijke rol speelt in het versterken van rechtsstatelijkheid binnen de lidstaten en de EU, waarna een volledige tafelronde volgde. Veel lidstaten onderstreepten het belang van deze dialoog en de wens om deze rol van de Raad op het terrein van de rechtsstaat verder vorm te geven. Daarnaast benoemde een aantal lidstaten het nut van een uitwisseling van *best practices*.
Het Voorzitterschap had lidstaten verzocht zowel een sterk nationaal punt als een nationaal aandachtspunt te noemen alsmede te reageren op het Voorzitterschapspaper over fundamentele rechten in een tijdperk van digitalisering (DOC 13744/15). Door de brede thematiek van het paper en de vrije opdracht voor nationale bespiegeling, liep de inhoudelijke focus van de inbreng van de lidstaten uiteen. Terugkerende thema's waren onder andere het vinden van een werkbare balans tussen het waarborgen van de veiligheid van de burger en het beschermen van de fundamentele rechten, de balans tussen enerzijds het recht op vrijheid van meningsuiting en anderzijds het verbod op discriminatie en de aanpak van haatcriminaliteit, en zorgen over hoe om te gaan met integratievraagstukken en het bevorderen dat migranten de Europese waarden leren kennen en respecteren. Vanzelfsprekend werd regelmatig verwezen naar de gebeurtenissen in Parijs op 13 november jl. en de noodzaak om terroristen die de rechtsstaat en de gemeenschappelijke Europese waarden willen aantasten, een sterk weerwoord te bieden.
Nederland kwam als inkomend Voorzitter als laatste aan het woord en stelde dat de rechtsstatelijkheidsdialoog de lidstaten uitdaagt open te zijn over nationale verbeterpunten. In het verlengde hiervan benadrukte Nederland dat geen enkele lidstaat een monopolie heeft op deugdzaamheid. Verder sloot Nederland zich aan bij andere lidstaten die de integratie van migranten als nationaal aandachtspunt onder de aandacht brachten. Daarbij heeft Nederland de sociale spanningen in de samenleving benoemd, de zorgen over intolerantie en de nationale inspanningen om migranten zo snel mogelijk te laten integreren. Ten slotte heeft Nederland ingebracht dat tijdens Nederlands Voorzitterschap de tweede rechtsstatelijkheidsdialoog zal plaatsvinden, die nu gepland staat voor de Raad Algemene Zaken van mei. Ook kondigde Nederland aan een seminar te organiseren op 2 februari over de bescherming van fundamentele rechten en de versterking van de rechtsstaat.

Interinstitutioneel akkoord

Het Luxemburgse Voorzitterschap koppelde tijdens de RAZ terug over de lopende onderhandelingen over het Interinstitutioneel akkoord (IIA). Het Voorzitterschap gaf aan dat de onderhandelingen voorspoedig verlopen en inhoudelijk de goede kant opgaan voor de Raad, zowel op het terrein van programmering, ten aanzien van gelijkwaardigheid tussen Raad en EP, als betreffende de gedelegeerde handelingen ten aanzien van de systematische consultatie van experts. De discussies over *impact assessments*, met name over de substantiële amendementen bij wetgevingsvoorstellen, zijn nog niet afgerond. Het Voorzitterschap streeft nog altijd naar een akkoord aan het eind van het jaar.

Europees Semester

Het Luxemburgse Voorzitterschap en Nederland, als inkomend Voorzitterschap van de Raad, hebben de «*roadmap*» voor het Europees Semester 2016 toegelicht. Daarbij heeft Nederland onder meer het belang onderstreept van de nadruk op *Better Governance* in de bespreking van de implementatie van de landenspecifieke aanbevelingen. Hiermee wordt inhoud gegeven aan de Nederlandse inzet op *Better Governance* die tot doel heeft beter bestuur in de lidstaten te stimuleren.
De Commissie kon tijdens de Raad geen toelichting geven op de *Annual Growth Survey*. Deze jaarlijkse analyse van prioriteiten voor economische groei had de Commissie, in tegenstelling tot eerdere aankondiging, nog niet beschikbaar.

Register voor gedelegeerde handelingen

Conform mijn toezegging in het AO Betere Regelgeving op 4 november jl., informeer ik u over de stand van zaken met betrekking tot het register voor gedelegeerde handelingen. Het register voor gedelegeerde handelingen vormt onderdeel van de onderhandelingen over het IIA. Zoals bekend, heeft het kabinet hier samen met zes andere lidstaten om verzocht in het non-paper transparantie uit april 2015. In de onderhandelingen over het IIA pleiten de Raad en het Europees parlement voor het instellen van een openbaar register voor gedelegeerde handelingen. De Commissie is echter terughoudend over een separaat register voor gedelegeerde handelingen en stelt voor informatie over gedelegeerde handelingen onderdeel te maken van een breder *«Better Regulation IT Portal»* dat mogelijk in juni 2016 beschikbaar zal zijn. Voor het kabinet blijft transparantie van het Europese besluitvormingsproces een belangrijke doelstelling. Dit betekent onder meer duidelijke en toegankelijke informatie op het gebied van gedelegeerde handelingen. Dat de Commissie nu kiest voor de weg van een *Portal* kan het kabinet verwelkomen, mits dit ook leidt tot daadwerkelijk meer transparantie.